

Eesti Keele Instituut



2023 suvi

EKI sai Eesti Teaduste Akadeemia asutusena alguse 1947. aastal, mil loodi Keele ja Kirjanduse Instituut. Instituudi algusaastaid iseloomustas napp koosseis (10–20 uurijat) ning suurejoonelised eesmärgid. Alustati ajale iseloomuliku ideoloogilise surve all. Vaatamata sellele suutis Keele ja Kirjanduse teadlaskond elus hoida ja edasi arendada 1947. aastal seatud eesmärki – edendada teaduslikku uurimistööd eesti ja teiste soome-ugri keelte, kirjanduse ja folkloori alal.

1993. aastal reorganiseeriti Keele ja Kirjanduse Instituudi kaks kirjandussektorit koos Friedebert Tuglase Majamuuseumiga Underi ja Tuglase Kirjanduskeskuseks; keele- ja rahvaluulesektoritest moodustati Eesti Keele Instituut. Täna asuvad meie kontorid Tallinnas ja Tartus.

29. jaanuaril 2023 saime 76-aastaseks!

Ajalugu

**EKI on Haridus- ja Teadusministeeriumi
hallatav riigi teadus- ja arendusasutus, mis
uurib tänapäeva eesti keelt ja selle
ajalugu, eesti keele murdeid ja soome-ugri
sugulaskeeli ning arendab
keeletehnoloogilisi lahendusi.**





Missioon



Meie missioon on seista eesti keele säilimise ja arengu eest.

Oma missiooni elluviimiseks loome koostöös teiste osapooltega head tingimused eesti keele uurimiseks, hoidmiseks, arendamiseks, rikastamiseks ja kasutamiseks.

Panustame ühiskonnas eesti keele väärtustamisse, et eesti keelt kui eestluse alustala kasutataks igas eluvaldkonnas uhkusega kogu oma rikkuses.





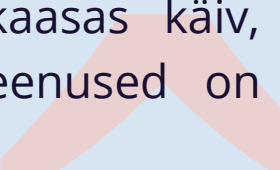
Visioon

Meie visioon on kahetasandiline – ühiskondlik ja organisatsiooniline.

- **Eesti keel on elujõuline, hea maine ja laialdase kasutusega kõikides eluvaldkondades.**
- **Eesti Keele Instituut on ühiskonnas kõrgelt hinnatud maailmatasemel eesti keele uurimise keskus ja kasutajasõbraliku keeleteo pakkuja.**

Töötame selle nimel, et eesti keelega saaks hakkama kõikjal Eestis, sh kiirelt arenevas digitaalruumis, ning eesti keele kõnelejate hulk pidevalt kasvaks.

Meie kui keelevaldkonna tipptasemel uurimiskeskus on ajaga kaasas käiv, professionaalne ja usaldusväärne asutus, mille tegevused ja teenused on inimestele vajalikud ning laialdaselt kasutatavad.



Väärtused

AVATUS

- Väärtustame avatud suhtlus- ja meelelaadi.
- Peame oluliseks koostööd kõikidel tasanditel.
- Hindame mõttejulgust ja kohanemisvõimelisust.
- Oleme avatud uutele ideedele ja toetame edasiviivat diskussiooni.

PÜHENDUMUS

- Teeme oma tööd suure missioonitunde ja kirega.
- Lähtume jagatud eesmärkidest ja hoiame alati silme ees suurt pilti.
- Usaldame iseennast, oma kolleege ja partnereid.
- Oskame tagasisidet anda ja vastu võtta.

TEADUSPÕHISUS

- Lähtume kõikides tegevustes teaduspõhisest lähenemisest.
- Hindame professionaalsust, täpsust, ausust ja kriitilist mõtlemist.
- Väärtustame õppimisvõimelisust ja edasipüüdlikkust.
- Anname inimestele vajaliku otsustus- ja loominguvabaduse.

HOOLIVUS

- Hoolime eesti keele ja kultuuri heast käekäigust.
- Käitume kõigiga sõbralikult ja lugupidavalt.
- Pakume kasutajakeskseid, mugavaid ja ligipääsetavaid lahendusi.



Mis keeles, see meeles

#keelemajakas

EKI logo sümboliks on koma.

- EKI logol olev koma viitab EKI põhitegevustele, tegeleme keelearenduse ja keelehooldega (koma on kõige küsitum kirjavahemärk ka keelenõuandes).
- Koma sümboliseerib koostööd. Oleme üks teiste seas, enne ja pärast meid on alati keegi.
- Komad seovad lause üheks, luues ühtekuuluvuse ja ühtsuse. Nii seob koma ka kogu EKI ühtseks tervikuks.
- Koma ei ole lõpp, vaid tunnusmärk sellest, et kõik läheb edasi. EKI on tugev ja jätkusuutlik organisatsioon, eesti keel on elujõuline ja arenev kultuurkeel.



Logo

Meie tugevused

Teaduspõhine tegevus, oma valdkonna professionaalid (valdkonna arvamusliidrid).

Tuntud bränd eestikeelse elanikkonna seas.

Innovatsiooni- ja arenguvalmidus.

Toimiv koostöö teiste asutustega (Emakeele Selts, Keeleamet, Eesti Keeletoimetajate Liit, Eesti Emakeeleõpetajate Selts jt).

Haridus- ja Teadusministeeriumi (HTM) tugi põhitegevuste viljelemiseks.

Kvaliteetsed ja arendamisel teenused ning rakendused.

Meie inimesed

Meie
töötajatel on
28 alla
12-aastast
last

Keskmine
staaž on
22,7 aastat

77% naisi

Meie kõige
noorem
töötaja on
24-aastane

Töötajate
keskmine
vanus on 47
aastat

Kõige
staažikam
on meil
töötanud 50
aastat

Meie kõige
vanem
töötaja on
80-aastane

23% mehi

Struktuur



**ARVI
TAVAST**
direktor

Teadus- ja
haldusnõukogu

Rahvusvaheline
nõukogu



SISUTEGEVUSED

**MARGIT
LANGEMETS**

Tänapäeva eesti
keele osakond



Tänapäeva eesti
keele uurimine

Keelekorraldus ja
keelenõu

Üldkeele
sõnaraamatud

Keeleõpet toetavad
vahendid

Koolituskeskus

Kõrgkooliõpikute
programm

Terminoloogia-
programm

**TIINA
LAANSALU**

Keeleajaloo,
murrete ja soome-
ugri keelte osakond



Eesti keele päritolu,
murrete ja vana
kirjakeele uurimine

Nimeuurimine

Eesti murrete,
soome-ugri keelte
ja etümoloogia-
sõnaraamatud

EMSUKA

Hõimurahvaste
programmi
koordineerimine

**KADRI
VARE**

Keele- ja
kõnetehnoloogia
osakond



Kõneuurimine

Kõnesünteesi
arendamine

Keeletehnoloogia
kompetentsikeskus

Keeletehnoloogia-
programmi
koordineerimine

Keeleandmetike
haldamine

Viipekeele arendamise
koordineerimine

Tarkvaraarendus

**KEIU
TAMM**

Keeleõppe
arendamise
osakond



Keeleõppealase
kompetentsi tõstmine

Õppevara loomise
koordineerimine

Keeleõppe
arendamiseks vajalike
alus- ja
rakendusuringute
koordineerimine

TOETAVAD TEGEVUSED

**GERLY
TUISK**

Üldosakond



Personal

Turundus ja
kommunikatsioon

Haldus

Bürootöö

**RAIMO
LUURMANN**

IT osakond



Kasutajatugi ja
IT vahendid

Süsteemi- ja
rakendustugi

Küberturve ja
andmekaitse

**KRISTI
ŠTŠERBINA**

Finantsosakond



Finantsarvestus

Hanked

**MARTIN
EESALU**

Teadus- ja
arendustegevuse
korraldamise
osakond



Teadus- ja
arendustegevuse
korraldamine

Teatmekogude
haldamine

Tänapäeva eesti keele osakond

- Tänapäeva eesti keele uurimine: sõnavara ja grammatika
- Keelekorraldus ja keelenõu, sh nimed ja terminid
- Üldkeele sõnaraamatud
 - EKI ühendsõnastik
 - ÕS 2025
 - teised keeled
- Keeleõpet toetavad vahendid (Keeleõppija Sõnaveeb, õpetaja tööriistad)
- Keelevaldkonna koolitused
 - keeleinfo (normingud, muu info)
 - Sõnaveeb
 - Keeleõppija Sõnaveeb
 - õpetaja tööriistad
- Terminitöö
 - Esterm
 - majavälised terminibaasid
- Riikliku terminoloogiaprogrammi koordineerimine
- Riikliku kõrgkooliõpikute programmi koordineerimine



Osakonna juhataja: Margit Langemets
Töötajaid: 30

Keeleajaloo, murrete ja soome-ugri keelte osakond

- Eesti keele päritolu, vana kirjakeele jt ajalooliste keelevariantide, murrete ning soome-ugri keelte uurimine
 - Sh andmebaaside ja rakenduste koostamine (Eesti piiblitõlke ajalooline konkordants, Murdekiiker jne)
 - Nimeuurimine ("Eesti perekonnanimeraamat")
 - Sõnaraamatute koostamine
 - Murdesõnaraamatud ("Eesti murrete sõnaraamat", piirkondlikud murdesõnaraamatud)
 - Etümoloogiasõnaraamatud
 - Sugulaskeelte sõnaraamatud
 - Eesti murrete ja soome-ugri keelte arhiiv EMSUKA
- Riikliku hõimurahvaste programmi koordineerimine



Osakonna juhataja: Tiina Laansalu
Töötajaid: 19

Keele- ja kõnetehnoloogia osakond

- Kõne ja hääle uurimine (kõnestiilid, häälduse varieerumine, lauseprosoodia, emotsionaalne kõne)
- Eestikeelse kõnesünteesi arendamine
- Kõnesünteesirakenduste, -teenuste ja -liideste loomine (nt Kõneveebi arendamine, subtiitrite, sõnaraamatute ja pikemate tekstide helindamine)
- Riigiüleste arendusprojektide tellimine ja juhtimine (Tõlkevärv)
- Keeleandmestike kogumine, töötlemine ja avaldamine
- Eesti ja maailma keeletehnoloogiate seire
- Keeletehnoloogia-alane nõustamine



Osakonna juhataja: Kadri Vare
Töötajaid: 18

Keeleõppe arendamise osakond

- Haridustöötajate eesti keele kui riigikeele õppe koordineerimine
- Haridustöötajate keeleõppealase kompetentsi tõstmine, metoodika-, didaktika- ja lõimumisalaste koolituste välja töötamine ja korraldamine
- Õppevara loomise koordineerimine
- Täiendava keeleõppe koordineerimine õpilastele
- Keelevaldkonna alus- ja rakendusühtsuste koordineerimine
- Keeletehnoloogiliste vahendite arendamine keeleõppeks koostöös keele- ja kõnetehnoloogia osakonnaga
- Eesti keele maine ja keeleõppe arendustegevuste kommunikatsioon koostöös üldosakonna turundusmeeskonnaga



Osakonna juhataja: Keiu Tamm
Töötajaid: 3

Üldosakond

Osakonna juhataja: Gerly Tuisk

Töötajaid: 5

- EKI arengut toetava personalipoliitika kujundamine ja elluviimine sh töösuhete haldmine, tööohutuse- ning töötervishoiualase tegevuse koordineerimine, koolitus- ja arendustegevuste korraldamine, töötajate värbamine ja valik, töötajakogemuse disainimine, töötajate nõustamine
- Asjaajamise, arhiivitöö ja dokumendihalduse korraldamine ning osakondadele administratiivsete tugiteenuste pakkumine
- Turundus- ja kommunikatsioonistrateegia kujundamine ja elluviimine sh EKI nähtavuse tõstmine, EKI teenuste tutvustamine ja kasutajaskonna suurendamine, teadustulemuste levitamine ning keeleteaduse populariseerimine, eesti keele mainetegevuste korraldamine
- EKI omandis ja kasutuses oleva vara haldamine ning lepinguliste koostööpartnerite teenuse kvaliteedi tagamine sh töökeskkonna tuleohutusalane tegevus, töökeskkonna ja evakuatsioonialaste koolituste korraldamine, hooldus- ja remonditööde korraldamine, töökeskkonna kujundamine



IT osakond

- Töövahendite hankimine haldamine ning utiliseerimine
- IT võrkude, kontode, litsentside, tarkvara ja muude IT vahendite haldus
- Kasutajatele IT toe pakkumine ning nõustamine
- Serverite riistvara, op süsteemide ning teenuste nõuetekohane haldamine
- Serverite ajakohasuse ning käideldavuse tagamine
- Rakendustarkvara paigaldamine, uuendamine ning monitoorimine ja käideldavuse tagamine
- Andmete varundamine
- Küberturbe kontseptsiooni loomine ning selle järgimine
- Isikuandmete kaitse nõuete järgimine
- EKI arvutivõrgu ja IT vahendite turvalisuse tagamine ning sise- ja välise turvalisuse monitoorimine
- Andmekogude ja kasutajate andmete säilivuse tagamine ning juurdepääsude reguleerimine

Osakonna juht: Raimo Luurmann
Töötajaid: 3



Finantsosakond

- Eelarve planeerimine, tulude ja kulude juhtimine, seire ning aruandlus
- Algdokumentidele arvestusobjektide määramine ning tehingute õigsuse ja õigusaktidele vastavuse kontroll
- EKI tasandil kuluarvestuse põhimõtete kogumi (kulumudeli) haldamine (hõlmab eelarve plaane, eelarvet ja tegelikke kulusid, mis vastavalt loodud algoritmile suunatakse teenustele)
- EKI EL rahastusega projektide haldustöö
- Programmitoetuste haldamine sh kulude ja ettemaksude haldamine
- Põhi- ja väheväärtuslike varade nimestike haldamine sh inventuuride korraldamine
- Statistika
- Riigihangete koordineerimine



Osakonna juht: Kristi Štšerbina
Töötajaid: 2

Teadus- ja arendustegevuse korraldamise osakond

- EKI teaduse visiooni ja strateegiliste sihtide kujundamine ning eesmärkide saavutamiseks vajalike tugitegevuste kavandamine.
- Teadusrahastuse taotlemise korraldamine:
 - Uute võimaluste leidmine nii Eestis kui väljaspool
 - Tugi ja nõu teadus- ja arendusprojektide kirjutamisel
- Teadustaristu toimimise ja ligipääsetavuse korraldamine (sh ETIS, teadusandmebaasid, EKI teatmekogud)
- Akadeemiliste töötajate tegevuse toetamine:
 - Akadeemiliste töötajate valimiste ja atesteerimise korraldamine
 - Akadeemilise järelkasvu arendamine (nooremteadurite värbamine ja tugi), doktorikooli korraldamine



Osakonna juht: Martin Eessalu
Töötajaid: 3

